

Numer wywiadu: 13

Streszczenie wywiadu pogłębionego (IDI): „Rodzina w Polsce 2025: Wolność Religijna, Małżeństwa Mieszane i Transformacja Społeczna”

Metryczka wywiadu

A) Płeć respondenta/ respondentki:

mężczyzna

B) Konfiguracja światopoglądowa partnerów /małżonków:

kobieta: prawosławna

mężczyzna: katolik

C) Rodzaj związku:

związek nieformalny

D) Wiek małżonków /partnerów:

kobieta: do 29 lat

mężczyzna: do 29 lat

E) Wiek i płeć wspólnych dzieci (od najstarszego):

1) syn 1 rok

F) Łączny staż związku w latach: 2 lata

Część I: Charakterystyka związku mieszanego

Początki związku: czy różnice (religijne, wyznaniowe lub kulturowe) były od początku widoczne?

Nie, na początku związku o tym nie rozmawiali. Gdy dowiedzieli się, że są różnych wyznań nie uważali tego za przeszkodę, było to dla nich po prostu ciekawe.

ponieważ w początkowej fazie tutaj poznawania siebie, to jeszcze tak wiele o sobie nie wiedzieliśmy. Poznaliśmy się początkowo w biurze na wspólnej kawie, więc kawa po kawie, coraz bardziej i lepiej się poznawaliśmy. (...) dopiero z czasem pojawiły się też pytania o religię. Ale to nie było też takie, że różnice religijne świadczyłyby o tym, że byśmy nie mogli być razem nie stanowiły przeszkody w związku. Też to było ciekawe, bo różnice zawsze są ciekawe

Czy różnice miały wpływ na decyzję o sposobie sformalizowaniu związku (np. ślub kościelny, cywilny) lub o nieformalizowaniu związku, wspólnym życiu?

Nie, respondent i jego partnerka oboje chcieli zawrzeć związek partnerski. Mężczyzna uważa, że religia w tym przypadku (jeśli miała jakieś znaczenie) była drugorzędna.

znaczy w tym kontekście to nie miało znaczenia, ze względu na to, że nie potrzebujemy małżeństwa, bardziej chodzi nam o to, aby był wspólny związek partnerski. Oboje byliśmy tego samego zdania, więc całkowicie w tej kwestii się dogadaliśmy. Może pośrednio też religia miała, ma wpływ na tę decyzję (...)

W jakich sytuacjach w codziennym życiu najbardziej widoczne są różnice? (religijne, wyznaniowe lub kulturowe)

Sposób obchodzenia świąt – różne terminy świąt, różne terminy postu, odmienne tradycje, dwie wizyty duszpasterskie

Więc odnosi się to na przykład, wiadomo, do tych, co są różnice w tym jak obchodzimy wspólnie święta, uroczystości, także jak jest rodzina wspólna, wspólne celebrowanie tego wszystkiego

to jest to obchodzenie świąt, że są w różnych terminach święta, więc tak jakby podwójnie obchodzimy te święta

*No wiadomo, też w innych momentach jest post, więc też jest tego kwestia na przykład To jak pan mówi, że ksiądz przychodzi po kolędzie, a to przychodzi po kolędzie i katolicki i prawosławny, czy tylko jeden?
- dwóch przychodzi*

Chodzenie do kościoła/cerkwi

raczej tutaj kwestia byłaby chodzenia do kościoła, że są 2 odrębne kościoły, cerkiew i kościół katolicki, więc jest kwestia jak się dzielimy, że możemy pójść raz razem do kościoła w jedną niedzielę, a drugi raz wspólnie pójść do kościoła katolickiego

Część II: Dynamika światopoglądowa w życiu rodzinnym

Czy małżonkowie /partnerzy rozmawiają w domu na tematy światopoglądowe lub religijne?

nie

Czy respondent/ka miał/a kiedyś wrażenie, że otoczenie (np. rodzina, sąsiedzi, instytucje) ocenia ich związek ze względu na różnice (religijne, wyznaniowe lub kulturowe)?

Nie, rodzina respondenta chciałaby, by dziecko zostało wychowane na katolika, jednak nie dochodzi do oceniania. Sąsiedzi i duchowni również są życzliwi w stosunku do respondenta i jego rodziny.

że rodzina chce, aby syn, moja rodzina, wyznawał katolicyzm, więc naturalne jest, że są o to pytania

Więc mniej więcej to nie jest jakaś kontrowersja, chociaż wiadomo, jak jest kołęda, to jednak ksiądz bardziej dopytuje jak dziecko będzie po prostu, czy katolicyzm, czy prawosławną. Ale jednak ksiądz swobodnie do tego podchodzi, nie ma z tego powodu jakichś tarć

nie słyszałem, żeby nas obgadywali sąsiedzi, czy też mieli negatywny stosunek do tego. Znaczący nie mamy też jakoś z sąsiadami dużego kontaktu, więc też za bardzo nie wiemy. Ale myślę, że nasi sąsiedzi są życzliwi i dobrze nam życzą.

Część III: Wychowanie dzieci w związku mieszanym

Jak małżonkowie /partnerzy podjęli decyzję o wychowaniu religijnym dzieci?

Decyzje były podejmowane na bieżąco, po narodzinach dziecka. Para chce wychować syna w obu religiach – przedstawić mu tradycje, obyczaje, naukę katolicyzmu i prawosławia i pozostawić mu wybór, co chce wyznawać

natomiast bardziej będzie to po prostu, że w dwóch religiach zostanie to pokazane, aby był dla syna ten wybór, w czym chce uczestniczyć, czy też nie. Też to nie może być tak na siłę. decyzja była podejmowana na bieżąco. Też sprawdziliśmy wiele rzeczy w kościele, jak to wygląda, więc z praktycznego punktu też widzenia (...)

Jak wychowanie religijne dzieci wygląda w rodzinie w praktyce?

Dziecko ochrzczono w Kościele Katolickim, uznając, że ten chrzest jest uniwersalny i będzie uznawany za ważny też w innych wyznaniach.

natomiast w kwestii chrztu, to jednak zrobiliśmy tylko w katolicyzmie, bo uznaliśmy... no i też technicznie to by była trudność, i praktycznie nawet tak nie bardzo się to da zrobić, że chrzest to chrzest, mniej więcej to jest symbol, który nawet katolicyzm, czy też religia, jest to uniwersalny symbol, który jest uznawany przez wszystkie te religie

Dziecko ma rok, więc ojciec wypowiada się głównie na temat planów wychowawczych. Planuje uczyć dziecka modlitw i obyczajów, zabierać i do cerkwi i do kościoła, obchodzić święta dwa razy.

Na pewno wspólne modlitwy będą nauczane, abyśmy razem byli nauczeni wszystkiego, co i jak robić, rytuały, obrzędy, więc to jest ważne

Czy różnice światopoglądowe (kulturowe lub religijne) komplikują wychowanie dzieci?

Nie, dziecko jest jeszcze za małe, by to stwierdzić.

tym bardziej, że w kwestii religijnych to jeszcze dziecko, nasz synek, to jeszcze też nie może nawet chodzić do kościoła, więc też jest kwestia, że... melodia przyszłości. Natomiast w kwestii kulturowych nie mamy jakichś różnic, no nie powiedziałbym, wszystko staramy się...

Jeśli nie ma tego rodzaju problemów: dlaczego, jak udaje się ich unikać?

klucz to jest zrozumienie

Czy dzieci spotkały się z trudnościami (np. w szkole, wśród rówieśników) związanymi z tym, że rodzice mają odmienne przekonania religijne lub kulturowe?

dziecko jest za małe

Jakie wartości związane z różnorodnością religijną lub światopoglądową rodzice chcą przekazać dzieciom? Czy wychowanie w związku mieszanym przynosi dzieciom korzyści? Jakież?

Respondent uważa, że ze związku mieszanego dziecko wyniesie większy rozwój duchowy, poznanie dwóch religii, poczucie przynależności, możliwość świadomego wyboru religii w przyszłości

będzie miało pewne korzyści z tym związane, wiadomo, że też będzie tutaj rozwój związany z duchowością, ponieważ pozna te dwie religie, więc będzie de facto częścią tych obu tradycji, więc też będzie większa cała ta duchowość, poznanie obu tych liturgii” No i też poznanie różnych tych tradycji, kultur, też niewątpliwie to wpływa na tą szerszą perspektywę w przyszłości. (...) No i też większa integracja rodzinna, jakby dziecko nie rozumiało pewnych obrzędów w przyszłości, to by było trudniej zrozumieć poszczególne te święta, a tak może bardziej przeżywać wspólnie, więc możemy się jeszcze bardziej integrować w przyszłości. No i też ma poczucie przynależności, że nie należy do jakiejś... przy którejś religii nie należy, więc... też myślę, że to też jest fajne. No i też później może porównać z drugiej strony te dwie religie, na podstawie tego, że to wszystko pozna, no i wybrać, którą chciałby już praktykować na samym końcu.

Część IV: Refleksje i podsumowanie

Na podstawie doświadczeń i obserwacji - czy w Polsce wszyscy mogą swobodnie żyć zgodnie ze swoim światopoglądem?

Wszyscy mogą wyznawać swoją religię

Jeśli nie wszyscy – kto jest ograniczany? W jaki sposób się to przejawia?

Z trudnościami w Polsce mogą spotkać się kobiety wyznające islam, ze względu na zasłanianie twarzy

jeśli są na przykład muzułmanki, które zakrywają chustami swoją twarz, islam, no to raczej tutaj mają trudności, żeby tak bardzo to pokazywać, więc w tej kwestii mogą nie czuć się do końca bezpieczne w Polsce.

Czy respondent/ka lub współmałżonek/ka odczuwa jakieś ograniczenia w praktykowaniu swojej wiary /życiu zgodnie ze swoim światopoglądem?

Zarówno respondent, jak i jego partnerka uważają, że nie mają wystarczająco wolnego czasu, by praktykować swoją wiarę.

jedyne jakie ograniczenia, to odnośnie czasu wolnego, ile mam. Ale to nie jest związane ze światopoglądem, bardziej z tym, że nie zawsze jest ten czas, jeszcze przy wychowaniu dziecka, naszego synka

Z perspektywy własnego doświadczenia, jak respondent/ka ocenia wpływ związków mieszanych na życie rodzinne i społeczeństwo?

Pozytywny wpływ na życie rodzinne – dzięki obchodzeniu świąt dwa razy, rodzina spędza ze sobą więcej czasu, co wzmacnia relacje w rodzinie. Uczy szanowania różnic

wzmacniają relacje rodzinne, bo wtedy jeszcze bardziej wspólnie, rodzinnie, szanujemy swoje różnice i możemy stworzyć tą większą przestrzeń do wspólnego celebrowania różnych chwil, uroczystości. No i też dzięki temu można powiedzieć de facto, że częściej się spotykamy, niż to by było w innych okolicznościach

Czy w szerszym kontekście społecznym związki mieszane mogą zmieniać postawy, np. zwiększać tolerancję lub zrozumienie dla różnorodności?

Tak, poszerzają wiedzę o innych religiach, zwiększają zrozumienie i tolerancję

mogą zwiększać świadomość obu tych religii, zrozumienie. No i te różnice światopoglądowe, co do papieża, co się uznaje, co się nie uznaje, jakie są zwyczaje, rytuały

Czy jest coś, co respondent/ka chciałby/chciałaby zmienić w swoim podejściu do radzenia sobie z różnicami religijnymi lub światopoglądowymi w rodzinie? Co?

Nie, respondent stwierdził, że jego dziecko jest za małe, by stwierdzić jak będzie wyglądało jego podejście.

Czy respondent/ka ma jakieś rady dla innych rodzin w podobnej sytuacji? Jakie?

Zdobywać wiedzę na temat religii partnera, być otwartym na rozmowę, starać się zrozumieć drugą osobę. Ważny jest też sposób podziału czasu: kiedy kto idzie do kościoła.

Więc też jest kwestia tego jak my się zmagamy z tą wiarą, jak dzielimy ten nasz podział, kiedy idziemy razem, kiedy nie, kiedy jakąś wolną przestrzeń, że spędzamy samemu razem z Kościołem, no i zrozumienie dla tego naszego obrzędu. Też ważne, aby przede wszystkim rozmawiali, bo klucz to jest komunikacja, dzięki komunikacji będziemy wiedzieć więcej. Więc trzeba być przede wszystkim otwartym na te pytania, więc im więcej zadajemy pytań, tym więcej uzyskamy odpowiedzi.

przede wszystkim rozmowa, zrozumienie, warto też przeczytać o różnicach odnośnie religii

Uwagi końcowe respondenta/respondentki

Brak